

Η ΚΟΥΚΟΥΒΙΣΤΑ

Δελτίο Επικοινωνίας Μελών Συνδέσμου Καλοσκοπιτών Παρνασσίδας “Η ΑΓΙΑ ΤΡΙΑΣ”

Ιδιοκτήτης - Εκδότης:

ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΚΑΛΟΣΚΟΠΙΤΩΝ ΠΑΡΝΑΣΣΙΔΑΣ “Η ΑΓΙΑ ΤΡΙΑΣ”

Δ/ση Γραφείου: Πειραιώς 4 • Αθήνα • 104 31 • τηλ.: 210.52.38.158 • ΚΩΔΙΚΟΣ 2532 • www.kaloskopi.gr

(Υπεύθυνος σύμφωνα με το Νόμο: το εκάστοτε Διοικητικό Συμβούλιο)

ΠΕΡΙΟΔΟΣ Ε΄ • ΧΡΟΝΟΣ 33ος • ΤΕΥΧΟΣ 147 • ΑΠΡΙΛΙΟΣ – ΙΟΥΛΙΟΣ 2008

ΣΗΜΑ ΚΙΝΔΥΝΟΥ

Το φετεινό καλοκαίρι είναι ιδιαίτερα επικίνδυνο στο μέτωπο των πυρκαϊών. Μια επανάληψη της περσινής φοβερής εμπειρίας δεν αντέχεται. Τα λόγια και οι εξορκισμοί δεν αρκούν. Χρειάζεται κινητοποίηση όλων μας. Η Νομαρχία, ο Δήμος, το Τοπικό μας Συμβούλιο, η τοπική μας κοινωνία, πρέπει να ξεκινήσουν και μάλιστα νωρίς.

Τις απερίγραπτες φρικτές εικόνες τις περσινής καταστροφής των δασών εμείς δε τις ζήσαμε. Τις είδαμε μονάχα στην τηλεόραση και τις διαβάσαμε στις εφημερίδες. Γι'αυτό σήμερα μας κατέχει μια ψυχική κατάσταση που χαρακτηρίζεται απο ανησυχία και ανασφάλεια, γιατί βλέπουμε να είναι χαρακτηριστική η έλλειψη κονδυλίων, καθώς και η αδιαφορία. Δεν υπάρχουν υδροφόρες. Δεν έγιναν αντιπυρικές ζώνες... Δεν βλέπουμε ετοιμότητα για την αντιμετώπιση των πυρκαγιών.

Ο χώρος της Αγίας Τριάδας χρειάζεται ιδιαίτερη προσοχή γιατί εκεί οι επισκέπτες στήνουν σκηνές και κάνουν μπάρμπεκιου. Ένα λάθος, ένα τσιγάρο αρκεί για να κάψει ολόκληρο βουνό. Αλλά και στο χωριό πρέπει να καθαριστούν τα φρύγανα, να επιχωματωθούν οι σωροί των σκουπιδιών και να αναρτηθούν προειδοποιητικές πινακίδες.

Καταχνιά στις πλαγιές της Κουκουβίστας.

Με την ευκαιρία όμως θυμίζουμε τι είχαμε γράψει για το θέμα των πυρκαϊών στο τεύχος 144 γιατί οι συνθήκες βλέπουμε ότι είναι ίδιες και παρατηρείται η ίδια αδιαφορία.

«Ακόμα πρέπει όλοι μας να φροντίσουμε και πιστεύουμε ότι το Τοπικό μας Συμβούλιο θα πρέπει να ζητήσει δασική προστασία, δηλαδή να δημιουρ-

γηθούν δασικά παρατηρητήρια σε επίκαιρα σημεία, να δημιουργηθούν αντιπυρικές ζώνες προσιτές σε οδικά δίκτυα. Ακόμα πρέπει όλοι μας να φροντίσουμε να γίνει προμήθεια με κατάλληλα προστατευτικά μέσα, ρούχα, γάντια, παπούτσια, κλπ. Και μη νομίζετε ότι είναι ακριβά. Ούτε να περιμένουμε να μας τα δώσει το κράτος γιατί δικά μας είναι τα σπίτια, τα δάση και ο αέρας, που πρέπει να προστατέψουμε. Το βασικότερο όμως είναι η δημιουργία εθελοντικών οργανώσεων. Σοβαρές υπηρεσίες μπορούν να προσφέρουν τα νέα παιδιά του χωριού που το καλοκαίρι συγκεντρώνονται πάρα πολλά και τους αρέσει το ξενύχτι. Να οργανώσουν εθελοντικές ομάδες με σκοπό την παρακολούθηση ύποπτων εκδηλώσεων φωτιάς και να ενημερώνουν τις υπεύθυνες αρχές. Χρειάζεται λοιπόν επαγρύπνηση για να μην προστεθούν και άλλα δεινά στον τόπο μας».

ΕΟΡΤΑΣΤΙΚΟ ΤΡΙΜΗΝΟ

Το φετεινό μεγαλοβδόμαδο στην Κουκουβίστα θύμιζε Χριστούγεννα. Καιρός άστατος, κρύο, βροχή, καταχνιά. Ακόμη και ελαφρό χιόνι στη Λειρίτσα. Τίποτα δε θύμιζε άνοιξη και πασχαλιά. Ντόπιοι και φιλοξενούμενοι κλειστήκαμε στα σπίτια μας και συνεχώς τροφοδοτούσαμε με ξύλα το τζάκι. Ωστόσο ο παπα Κώστας και οι ψαλτάδες ακούραστοι μας απέδειξαν πόσο τυχεροί είμαστε που τους έχουμε στο χωριό μας. Τήρησαν το πρόγραμμα των λειτουργιών και η εκκλησία ήταν γεμάτη κόσμο και όλοι ψάλαμε το «Χριστός Ανέστη». Ένα άνοιγμα του καιρού έγινε την ώρα του επιταφίου που μας επέτρεψε να τον συνοδεύσουμε ψάλλοντας τα εγκώμια μέχρι την Κακοτράχη. Με πολύ καλές καιρικές συνθήκες κύλησε η εβδομάδα της Διακαινήσιμου. Γι'αυτό και φύγαμε όλοι μας ικανοποιημένοι. Και του χρόνου.

ΛΙΤΑΝΕΥΣΗ ΤΟΥ ΠΟΛΙΟΥΧΟΥ ΜΑΣ

Με μεγάλη χαρά και ευλάβεια παρακολουθήσαμε την ακολουθία του Εσπερινού την παραμονή της εορτής του πολιούχου μας Αγ. Γεωργίου. Ο πρωτοσύγγελος της Μητροπόλεως Αμφίσσης Νικόλαος και οι ιερείς Καστελλίων, Αγόριανης και Καλοσκοπής, ντυμένοι εορταστικά συλλειτούργησαν και με την ωραία ψαλμωδία τους ανέβασαν ψηλά το θρησκευτικό μας συναίσθημα. Ο Σύνδεσμος μας έχει καθιερώσει, εφόσον η εορτή συμπίπτει με το Πάσχα, να γίνεται πάντα μετά το εκκλησίασμα της Δευτέρας το τσούγκρισμα των κόκκινων αυγών. Έθιμο που τηρήθηκε και φέτος με συμμετοχή όλων των χωριανών στην πλατεία μέσα σε ατμόσφαιρα αγάπης και φιλίας.

ΠΡΟΣΚΥΝΗΜΑ ΣΤΗΝ ΑΓΙΑ ΤΡΙΑΔΑ

Στο εκκλησάκι της Αγίας Τριάδας που εορτάζει μια φορά το χρόνο νιώθουμε όλοι μας πως είμαστε πιο κοντά στο θεό. Παλαιότερα στη χάρη Της πηγαίναμε όλοι πεζοπορία ή «επί πόλου όνου». Ο εορτασμός είχε διπλό χαρακτήρα θρησκευτικό και μετά το πέρας της λειτουργίας διασκεδαστικό με χορούς και τραγούδια. Άλλοι καιροί, άλλες εποχές. Φέτος γιορτάσαμε θρησκευτικά και στις 16 Ιουνίου 2008 είχαν κατακλύσει το χώρο πολλοί προσκυνητές που άναψαν ένα κερά-

κι στη μνήμη της. Άκουσαν με κατάνυξη εκκλησιαστικούς ύμνους από τους δύο συλλειτουργούς ιερείς τον παπαΚώστα της Καλοσκοπής και της Τοπόλιας και ψάλτες από την Κουκουβίστα και το Οινοχώρι που έψαλλαν μελωδικά.

Στον προαύλιο χώρο της εκκλησίας έγινε αρτοκλασία από το Σύνδεσμο μας και όλοι μας γευθήκαμε τεμάχια από τους άρτους.

ΕΠΙΜΝΗΜΟΣΥΝΗ ΔΕΗΣΗ

Μετά το πέρας της θείας λειτουργίας, σύσσωμο το εκκλησίασμα πορεύθηκε προς το χώρο του μνημείου που στήθηκε προς τιμήν των 32 μαχητών του ΕΛ.ΑΣ, που στις 5 Ιανουαρίου 1944 έπεσαν σε ενέδρα των στρατευμάτων κατοχής. Φέτος μάλιστα για πρώτη φορά η επιμνημόσυνη δέηση και η εν γένει φροντίδα της τελετής, έγινε από κοινού με το Δήμο μας, ο οποίος ανέλαβε τη δαπάνη διαμόρφωσης του χώρου του μνημείου (έστρωσε μάλιστα με χαλίκι τη διακλάδωση από το δρόμο προς τη Λαμία μέχρι το μνημείο) και την ανατύπωση της επιτύμβιας πλάκας στην οποία ήταν χαραγμένα από πολλά χρόνια τα ονόματα των αγωνιστών. Το πρόγραμμα παρουσίασε ο γραμματέας του Δήμου Γρηγόρης Δούρος.

Εψάλλη επιμνημόσυνη δέηση, έγινε προσκλητήριο νεκρών και ο Πρόεδρος του Τοπικού μας Συμβουλίου Δημ. Τσιαμπάς, χαιρέτησε τους παρευρισκομένους με τα ακόλουθα λόγια :

«Αιδεσιμότατε, Κύριε Νομάρχα, κύριε Δημάρχε, αγαπητοί φίλοι και φίλες,

Εκ μέρους του Τοπικού Συμβουλίου και των κατοίκων της Καλοσκοπής, σας καλοσορίζω σ' αυτό τον ιερό τόπο της θυσίας των 32 παληκαριών, που στις 5 Ιανουαρίου 1944 έπεσαν ηρωικά από τα βόλια των Γερμανών κατακτητών, υπερασπιζόμενοι τα ιδανικά για κοινωνική δικαιοσύνη και ανθρώπινη αξιοπρέπεια.

Τα γεγονότα που διαδραματίστηκαν εκείνο τον καιρό στο ματωμένο αυτό τόπο, θα τα ακούσετε στη συνέχεια. Εμείς σήμερα, ύστερα από 64 χρόνια, με την τελετή αυτή θέλουμε να τιμήσουμε τη μνήμη εκείνων που έστησαν ολόγυρα μας τρόπαια, να ακουστούν τα ονόματα τους στο προσκλητήριο των νεκρών και να παρακαλέσουμε τον Ύψιστο να τους κατατάξει σε σκηνές δικαίων. Είμαστε μάλιστα ιδιαίτερα συγκινημένοι γιατί η επιμνημόσυνη δέηση τελεί υπο την αιγίδα του κ. Δημάρχου μας, ο οποίος ανταποκρίθηκε πρόθυμα στο αίτημα της κοινής οργάνωσης και κοινού εορτασμού, γιατί γνωρίζει πόσο ύψιστης ιστορικής σημασίας τόσο για το Δήμο μας όσο και για τον αγώνα της Εθνικής Αντίστασης είναι η θυσία των 32 μαχητών. Και γι' αυτό τον ευχαριστώ θερμά».

Ακολουθώς η Πρόεδρος του Συνδέσμου μας Παρασκευή Γρηγοροπούλου διάβασε το ιστορικό γεγονός της ημέρας.

«1944. Χρονιά καθολικής καταστροφής. Χρονιά πόνου, δυστυχίας, ορφάνιας. Οι Γερμανοί έχουν αποφασίσει να καταστρέψουν τα χωριά μας. Να σπεύρουν τον θάνατο στο φευγικό τους.

Είναι 3 Γενάρη του 1944, το χιόνι έχει φθάσει τους σαράντα πόντους και τα πρώτα γερμανικά τμήματα φάνηκαν στο ύψος του Παλιοσταυρού, σε απόσταση βολής από την Καλοσκοπή. Οι άντρες φεύγουν προς τα Μνήματα για να μην εγκλωβιστούν. Οι γερμανοί χτυπούν, αλλά τα βόλια τους δεν βρίσκουν κανέναν. Και μπαίνουν στην Καλοσκοπή.

Την άλλη μέρα τμήμα ανταρτών φθάνει στις Βρύζες με σκοπό να κυκλώσει το χωριό και να δυσκολέψει την αποχώρηση των εισβολέων.

Μία διμοιρία ανταρτών είναι στον Έλατο της Βίγλας και ο καλοσκοπιτής αντάρτης Μήτσος Αχλαδάς στα απομνημονεύματά του μας εξιστοροεί:

«Κρύφθηκα στον έλατο και παρατηρούσα τις κινήσεις των Γερμανών στο χωριό. Ήταν συγκεντρωμένοι στην πλατεία και κατέβαιναν σιγά σιγά προς την βρύση Ποτίμη. Εκεί τους έχασα. Με ρωτάει ο Καλλίας που 'ρχόταν μαζί με τον Τζιβάρα, τον καπετάνιο του λόχου από τις Βρύζες:

— Τί γίνεται ρε Μήτσο; Αφού του είπα τι είχα δει, μου λέει: Πάμε για να τους βγούμε από μπροστά στον Αι Νικόλα και στο Σταυρό. Έτσι κι έγινε. Το πολύ χιόνι μας δυσκόλευε στην πορεία μας. Μας έφτανε ως το γόνατο. Τότε μου λέει ο Καλλίας, συνεχίζει ο Μήτσος Αχλαδάς.

— Μωρέ Μήτσο δεν πας εσύ μπροστά που ξέρεις το μέρος για να βγούμε πιο γρήγορα στο δρόμο;

Μαζί με δύο άλλους αντάρτες προπορευτήκαμε. Δεν είδαμε τίποτα το ύποπτο. Μόνο μπροστά από το εκκλησάκι πήρε το μάτι μου φλούδια από μήλα και καρύδια. Δε δώσαμε σημασία και προχωράμε δέκα μέτρα μπροστά από την ομάδα και μου φωνάζει ο Νίκος ο Κόλλιας:

— Μήτσο αυτού μπροστά είναι ένα ξέλακκο. Έχετε το νου σας μη σας δουν από πέρα.

— Το ξέρω, του λέω φωναχτά. Αλλά σχεδόν είχαμε μπει μέσα σ' αυτό το ξέλακκο.

Και τότε αρχίζουν τα μυδράλια των Γερμανών να σπέρνουν το θάνατο, να γαζώνουν τα κορμιά των αγωνιστών. Οι τρεις ανιχνευτές του λόχου, κατακύλησαν μέσα στο χιόνια, στα νεροφαγώματα. Κρύφτηκαν στις μεγάλες πέτρες κάτω απ' τα τρεχούμενα νερά και γλίτωσαν.

Κρυμμένοι, οι άτολμοι, και φορώντας άσπρα χιτώνια για να μην διακρίνεται τίποτα το ύποπτο μέσα στο κατάλευκο τοπίο, χτύπησαν στο ψαχνό 32 άντρες και έγιναν όλα τόσο ξαφνικά και τα βόλια έπεσαν τόσο πυκνά, που οι αντάρτες δεν πρόλαβαν να ρίξουν ούτε τουφεκιά....

Τρεις μόνο ήταν οι τυχεροί, οι ανιχνευτές που τους άφησαν οι Γερμανοί να περάσουν για να χτυπήσουν τον κύριο όγκο του λόχου. Ο ένας ήταν ο Δημήτριος Αχλαδάς από την Καλοσκοπή... Δίνοντας ακόμα σε όλους χαριστικές βολές μετέτρεψαν τα παλικάρια σε κουφάρια αδύναμα να αντισταθούν στο χάρο, τους έστειλαν όμως στην αιωνιότητα, γιατί αφηφώντας την πείνα, την παγωνιά, την ταλαιπωρία και τον ίδιο τον εχθρό αγωνίστηκαν για την πολυπόθητη λευτεριά της Ρούμελης στα ιερά και ευλογημένα χώματα της Αγίας Τριάδας Καλοσκοπής.

Οι σκοτωμένοι ήρωες ήταν από διάφορα μέρη της Ελλάδας και του εξωτερικού, μια και υπήρχαν στο λόχο δύο Ρώσσοι και τρεις Ισραηλίτες.

Η Καλοσκοπή είχε την τύχη να δώσει στην μάχη αυτή δύο δικά της παιδιά. Τον Παναγιώτη Ζού-

γρο και το Νικόλαο Κόλλια (Καραμήτρο).

Στον αξιωματικό Καλλία, ο γερμανός του έδωσε τη χαριστική βολή στο μάτι, και του τίναξε τα μυαλά στον αέρα, γιατί είχε ... μάλλον την εντύπωση ότι δεν τον είχε πετύχει καλά το μυδράλιο, του πήραν τα γαλόνια, την τσάντα και τη φωτογραφική μηχανή, κι έφυγαν ευχαριστημένοι...

Ο άδικος χαμός τόσων παλικαριών δυνάμωσε το μίσος όλου του λαού κατά των κατακτητών. Οι μάχες που ακολούθησαν την ίδια μέρα δεν περιγράφονται. Τα τμήματα των μαχητών με πρωτοφανή ορμή τσάκισαν και κυνήγησαν ως τα Καστέλλια τους χιτλερικούς. Πολλοί απ' αυτούς έμειναν για πάντα μεσ' τις ρεματιές, άταφοι και αφρόντιστοι...

Το ημερολόγιο έγραφε 5 Ιανουαρίου 1944.

Ήταν παραμονή των Θεοφανείων και ώρα 9:30 με 10 το πρωί....

Αγαπητοί φίλοι και φίλες.

Την ελευθερία που χαιρόμαστε εμείς σήμερα την οφείλουμε στους νεκρούς που τιμούμε, διότι αυτοί έστρωσαν το δρόμο της με το αίμα τους για να έλθει. Γι' αυτό ας παρακαλέσουμε τον ύψιστο να τους κατατάξει σε σκηνές δικαίων.

Ακολούθησε κατάθεση στεφανιών, τηρήθηκε ενός λεπτού σιγή και η εκδήλωση έληξε αφού εψάλλη μέσα σε συγκίνηση ο εθνικός μας ύμνος.

Στην εκδήλωση παρέστησαν ο Νομάρχης Φωκίδας κ. Νικ. Φουσέκης, ο Δήμαρχος Γραβιάς κ. Αθανάσιος Μανανάς, ο Αντιδήμαρχος Γραβιάς Αθανάσιος Σιδέρης, ο Πρόεδρος του Δημ. Συμβουλίου κ. Αθαν. Πέτρου, ο Πρόεδρος Παύλιανης κ. Δημήτριος Τελώνης, καθώς και πλήθος κόσμου.

ΚΑΙ ΣΥΛΛΕΚΤΡΙΑ...!

Δεν είναι λίγοι οι συμπατριώτες μας που με κέφι και δημιουργική διάθεση, που πολλές φορές γίνεται πάθος, μαζεύουν ό,τι παλαιότερο βρίσκουν, παλιά ενδύματα, εργαλεία, κ.λπ. ό,τι δηλαδή θεωρείται για μας ξεπερασμένο και άχρηστο αυτοί το θεωρούν αξιόλογο θησαυρό.

Πολλά τέτοια αντικείμενα έχει συγκεντρώσει στο σπίτι της η καθηγήτρια - αρχαιολόγος **Βασιλεία Κυρίτση**. Ποιος είναι ο στόχος της; Η διατήρηση της παραδοσιακής ζωής του χωριού και η πεποίθηση ότι δεν πρέπει να χαθεί ο παραδοσια-

κός μας πολιτισμός.

Ας μην ξεχνάμε πως ότι έχει διασωθεί στον τόπο μας δεν το χρωστάμε στον επίσημο κράτος αλλά στο μεράκι ορισμένων ανθρώπων που κάνουν αγώνα ώστε να επιστραφεί η ζωή στο χωριό.

Αξίζουν θερμά συγχαρητήρια στη Βασιλική για την προσπάθεια αυτή και σε κάθε άλλο συμπατριώτη μας που για τη διάσωση και διατήρηση παλαιών αντικειμένων μας παρέχουν πληροφορίες για την πολιτιστική ιστορία του χωριού μας.

ΔΗΜΑΡΧΙΑΚΑ - ΚΟΙΝΟΤΙΚΑ

ΑΓΡΟΤΙΚΟΣ ΓΙΑΤΡΟΣ

Μια φορά το μήνα ο αγροτικός γιατρός του Δήμου μας θα επισκέπτεται το χωριό μας. Δε νομίζετε ότι χρειάζονται περισσότερες ιατρικές επισκέψεις τους θερινούς, τουλάχιστον, μήνες κ. Δήμαρχε;

ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΣΚΑΛΟΠΑΤΙΩΝ

Άρχισε η κατασκευή των σκαλοπατιών απο τη Μπάρμπεση προς τον ιερό ναό του Αγ. Γεωργίου.

ΑΝΑΚΑΙΝΙΣΗ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΩΝ

Το Δημοτικό μας κατάστημα, όπως και στο προηγούμενο τεύχος είχαμε γράψει, μισθώθηκε στο χωριανό μας επιχειρηματία Κώστα Παντελάκη. Την παραμονή του Αγ. Πνεύματος έγινε η έναρξη της λειτουργίας του και έτσι μας δόθηκε η ευκαιρία να πιούμε σ'αυτό τον πρωινό μας καφέ, το ουζάκι μας και να γευματίσουμε κάτω απο τον ίσκιο των αιωνόβιων πλατανιών. Ο Δήμος μας για την ολοκλήρωση της ανακαίνισης δεν τσιγκουνεύτηκε και μας έδωσε ένα κατάστημα με ευρύχωρη αίθουσα, τζάκι, κλπ και όλα αυτά με καλής ποιότητας υλικά. Μεγαλύτερη αίγλη θα δοθεί στο μαγαζί μόλις στρωθεί και ο χώρος της πλατείας με πλακάκια όπως απο το σχέδιο έχει προβλεφθεί.

Ανακαίνιση στο μαγαζί του έκανε και ο Δημήτρης Τσίγας. Έκανε επαγγελματικό χώρο το ισόγειο του σπιτιού του, ξεχώρισε την κουζίνα παραγωγής φαγητών και περιποιήθηκε την εξωτερική βεράντα.

Καθαρά και περιποιημένα είναι και τα παραδοσιακά μαγαζιά της Αθηνάς Βλάχου και του Θανάση Καραμπέτσου. Έτσι, όποιος σήμερα επισκεφθεί το χωριό μπορεί να γευθεί εξαισία μαγειρεμένα φαγητά με παραδοσιακά προϊόντα της περιοχής.

Το σημαντικότερο είναι ότι τα ανακαινισμένα καταστήματα θα λειτουργούν και το χειμώνα και θα μας υποδέχονται με αναμμένο τζάκι και πεντακάθαρες αίθουσες. Σ' εμάς τους ντόπιους εναπόκειται να τους στηρίξουμε στην προσπάθειά τους αυτή, προτιμώντας τους στις εξορμήσεις μας για φαγητό και ποτό.

ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΟΔΙΚΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ

Στις 17 Ιουνίου 2008 δημοπρατήθηκε η βελτίωση του οδικού δικτύου απο το 51ο χιλ. μέχρι τις βρύζες προϋπολογισμού 3.960.000 ευρώ. Είναι η δεύτερη φορά που δημοπρατείται το έργο αυτό και ας ελπί-

σουμε ότι τώρα η ανάδοχος εταιρεία θα ολοκληρώσει την κατασκευή του και θα μας ανακουφίσει απο τις ταλαιπωρίες και τις φθορές των αυτοκινήτων μας. Ελπίζουμε ότι τα έργα θα αρχίσουν μέσα στο καλοκαίρι.

Εν τω μεταξύ και ο δρόμος από Καστέλια μέχρι Πύργο, η Στενή όπως απο χρόνια τη λέμε, παρουσιάζει πολλές λακκούβες και βαθουλώματα. Ελπίζουμε όσο είναι ακόμα νωρίς οι αρμόδιοι να δείξουν ενδιαφέρον.

ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΗ ΣΚΟΥΠΙΔΙΩΝ

Και φέτος τα απορριματοφόρα συγκεντρώνουν και μεταφέρουν τα σκουπίδια από τους κάδους του χωριού κάθε **Τρίτη** και **Παρασκευή**. Τα μεγάλα και ογκώδη αντικείμενα συγκεντρώνονται την τελευταία **Παρασκευή** κάθε μήνα.

Όπως μας πληροφόρησε ο πρόεδρος μας Δημήτριος Τσιαμπάς, παρατηρήθηκε ότι τα σκουπιδιάρικα οχήματα συναντούν μεγάλες δυσκολίες κατα την κυκλοφορία τους στους δρόμους του χωριού, γιατί πολλοί οδηγοί παρκάρουν τα Ι.Χ.τους πρόχειρα στους δρόμους, χωρίς να αφήνουν περιθώρια άνετης κυκλοφορίας και συλλογής των απορριμάτων στα μεγαλύτερα αυτοκίνητα με αποτέλεσμα πολλές φορές αυτά να επιστρέφουν άδεια απο το χωριό. Η αδιαφορία και προχειρότητα αυτή είναι απαράδεκτη. Δείχνει έλλειψη σεβασμού. Μπορεί να μην υπάρχει διαμορφωμένος χώρος για στάθμευση αυτοκινήτων, υπάρχουν όμως κατάλληλοι χώροι λίγο πιο πέρα απο την πόρτα του σπιτιού μας. Ας δείξουμε τον πολιτισμό μας.

ΠΛΑΚΟΣΤΡΩΣΗ ΔΡΟΜΟΥ

Στη συνεδρίαση της Τετάρτης 25 Ιουνίου 2008 το Δημ. Συμβούλιο του Δήμου μας αποφάσισε την ανάπλαση και διαμόρφωση μονοπατιού αναψυχής από την πλατεία μέχρι την Κακοτράχη (παράλληλα προς το Κεφαλαύλακο). Η επένδυση αυτή είχε προγραμματιστεί απο καιρό από το Τοπικό Συμβούλιο πλην όμως καθυστερούσε λόγω ελλείψεως πιστώσεων. Με ενέργειες του χωριανού μας μηχανικού Ευθ. Χαρ. Μαθαίου, εξασφαλίσθηκε πίστωση 150.000 ευρώ μέσω του ΥΠΕΧΩΔΕ που θα διατεθούν για αυτό το σκοπό.

Μάκη σ' ευχαριστούμε για το αμέριστο ενδιαφέρον που δείχνεις για το χωριό μας.

Κουβεντιάζοντας... με τη γιαγιά Παρασκευή

Ενενήντα χρόνια σηκώνει στην πλάτη της η γιαγιά Παρασκευή και ακόμα τα μυαλά της τα έχει τετρακόσια. Το μνημονικό της δουλεύει ρολόι και η ίδια δεν εννοεί, όταν το επιτρέπει ο καιρός να μην τρέχει στον κήπο στα Χαμηλείκα και στο χωράφι στην Κατράχη. Ελάχιστα γράμματα διδάχτηκε στο σχολείο της Καλοσκοπής και όλη της η νεανική ζωή ήταν δούνα και λαβείν με την καλλιέργεια των χωραφιών και τη βοσκή των κατοικίδιων ζώων.

Πες μας από τον εκπατρισμό.

Την περίοδο του εμφυλίου, με τον εκπατρισμό μας τραβήξαμε πολλές δυσκολίες. Με τα τρία μας παιδιά και το ελάχιστο νοικοκυριό εγκατασταθήκαμε στη Λαμία και μάλιστα στην Άμπλιανη. Εκεί στήσαμε με πολύ κόπο εργαστήριο παραγωγής γαλακτοκομικών προϊόντων, του δώσαμε την ονομασία «Στρούγγα» και κάθε πρωί ξυπνούσαμε από την Άμπλιανη φορτώνοντας τα εμπορεύματα αρχικά στο κάρο με ένα ψαρή άλογο και αργό-

Αλλά ας την αφήσουμε να μας διηγηθεί η ίδια: «Όταν έφυγαν από το πατρικό σπίτι οι τρεις μεγαλύτερες αδελφές μου, ζούσα, όπως λές, με το όνειρο της παντρειάς. Ποιός όμως θα ήταν ο εκλεκτός της καρδιάς μου και της μοίρας μου δεν ήξερα. Στην εποχή μου οι κοπέλες, γνωριμίες δεν είχαν. Δεν έλειπε βέβαια κανένας «σεβντάς» αλλά έμενε κρυφό σαράκι. Αποφασιστική ήταν η γνώμη των γονέων. Γάμος χωρίς προξενιό δεν γινόταν. Οι προξενητάδες πήγαιναν και ερχόντουσαν. Υπήρχαν μάλιστα σοβαρά πρόσωπα με αξίες που τους αντικρύζαμε με σεβασμό.

Το γάμο μου, λοιπόν, τον ανέλαβαν οι γονείς μου χωρίς τη μεσολάβηση προξενητή. Αυτοί παίνεσαν την αξιομάρα μου στο γαμπρό και ένα βράδυ ακούστηκε το "μπάμ" των αρραβώνων και γαμπρός ήταν ο Γιάννης Χαμηλός (γιός του Γιώργου Καλαμπαλίκη), ψηλός, λεπτός, ωραίος. Ορμητικός και πολύ δραστήριος, (χήρος, αλλά αυτό δεν με πείραζε). Το μεγαλύτερο ταξίδι της ζωής του μέχρι τότε ήταν στο Αλβανικό μέτωπο. Μου άρεσε. Ήταν πολύ εργατικός. Ακολούθησε ο γάμος μας και η ζωή μας κύλησε μέσα σε οργώματα και ποτίσματα. Αποκτήσαμε τρία αγόρια που σήμερα μας έχουν χαρίσει εγγόνια και δισέγγονα.

Για την περίοδο της κατοχής, τί έχεις να μας πεις;

Η περίοδος της κατοχής είχε πολλά περιστατικά, γιατί είχαμε πείνα, χύθηκε αίμα, Και θα πρέπει να τα κουβεντιάσουμε μιαν άλλη φορά.

τερα σε ένα φορτηγάκι, που σε προχωρημένη ηλικία πήρα δίπλωμα οδήγησης και από πόρτα σε πόρτα, φωνάζοντας απ' τη μια εγώ και απ'τη άλλη ο μπαρμπα Γιάννης «γάλα, γάλα, φρέσκο ο γαλατάς» και το απόγευμα με τη μόστρα στο χέρι και στη γύρα στις γειτονιές της Λαμίας, φωνάζοντας «γιαούρτι, γιαούρτι από τη Στρούγγα, ο γιαουρτζής!». Αυτή ήταν η διαφήμισή μας.

Οι πελάτες γνώριζαν την ώρα και μας περίμεναν. Η «γύρα» αυτή είχε πολλές ευχάριστες στιγμές. Είχε όμως και πολλή κούραση. Είμασταν βέβαια νέοι και με αρκετό ακόμα κουράγιο κι αντέξαμε.

Δεν έφτανε όμως η ταλαιπωρία της δουλειάς, ορμητικός και δραστήριος όπως ήταν ο μπάρμπα Γιάννης, θέλησε να προσφέρει υπηρεσίες στο χωριό, η επικοινωνία με το οποίο δεν είχε καθόλου διακοπή. Έγινε πρόεδρος του Συλλόγου Καλοσκοπιτών Λαμίας. Ανέβασε το κύρος του. Έκανε πολλές εκδηλώσεις, εξέδωσε τη «Φωνή της Καλοσκοπής». Έκανε έργα και προπάντως κρατούσε σε επαφή και επικοινωνία όλους τους χωριανούς.

Θα θέλαμε να μας έλεγες λίγα λόγια για τη ζωή στα παλιά χρόνια...

Φτώχεια και δυστυχία είχαμε εκείνα τα χρόνια, μπαλωμένα ρούχα φορούσαμε και με το λυχνάρι κάναμε τις δουλειές μας. Για παπούτσια δεν πρέπει να συζητάμε. Καλό φαγητό έτρωγαν μόνο οι άρρωστοι και με τις οδηγίες του γιατρού, αν υπήρ-

χε. Ζούσαμε μόνο με τα απαραίτητα και με στερήσεις. Παρά τη φτώχεια μας τη ζωή τη ζούσαμε και προπάντως τη χαιρόμασταν, γιατί οι απλοί άνθρωποι που ήταν κοντά μας, γείτονες, συγγενείς και φίλοι σου φέρνονταν με αγάπη, συμπόνοια και ανθρωπιά πράγματα που σήμερα μας λείπουν.

Δύσκολη εκείνα τα χρόνια ήταν η ζωή των γυναικών. Βέβαια όπως ξέρουμε «κολόνα» του σπιτιού είναι ο άνδρας, κουμάντο όμως κάνει η γυναίκα. Εκείνα μάλιστα τα χρόνια σ'αυτή στηρίζονταν όλα. Οι δουλειές που κάναμε ήταν πολύ κουραστικές. Τα χέρια μας ήταν συνέχεια δουλεμένα από τα στειλιάρια των τσαπιών, τα πλυσίματα και τα μπαλώματα των ρούχων. Ξυπνούσαμε πάντα πριν τα χαράματα με σκοπό να μαγειρέψουμε, να κουβαλήσουμε ξύλα για τη φωτιά. Να καθαρίσουμε το σπίτι, με σκούπα από λατσούδια. Να γνέσουμε. Να πλέξουμε. Να κουβαλήσουμε νερό γιατί τρεχούμενο δεν υπήρχε στο σπίτι. Να ταΐσουμε τα ζωντανά. Δουλεύαμε όλη μέρα ακόμα και άρρωστοι να είμασταν. Ακόμα και αν είχαμε παιδί στα σπλάχνα μας. Θυμάμαι τη Ματζίνα τη γειτόνισα μας που γέννησε Παρασκευή και Σάββατο πήρε το παιδί και το πήγε στην Αγία Τριάδα, στο χωράφι. Σταθμοί παιδικοί ήταν άγνωστοι, ούτε κοινωνική πρόνοια, ούτε ιατρική φροντίδα. Τι να τα κάναμε τα μωρά. Τα παίρναμε στο χωράφι και γυρίζαμε ανάποδα το σαμάρι για να κοιμηθούν.

Για τη διατροφή σας εκείνη την εποχή δε μας είπατε τίποτα...

Η διατροφή μας και αυτή πολύ φτωχή. Με καλαμποκίσιο ψωμί συντηρούμασταν. Μπομπότα και κατσαμάκι (φαγητό από καλαμποκίσιο αλεύρι που το ζεματούσαμε με χοιρινό λίπος) και αυτό ήταν η πιτιά μας. Αυτό μας έσωσε στην κατοχή. Το σιταρένιο το είχαμε για προσφάϊ. Στην κατσαρόλα μας

έβραζαν πάντα πατάκες και όσπρια (φασόλια, φακές, ρεβίθια). Από τα μανάρια και τις κότες που τρέφαμε είχαμε λίγο κρέας, γάλα και τυρί. Ανταμοιβή είχαμε μόνο από τη γή. Ήταν πλούσια σε χορταρικά. Τα πολλά χιόνια το χειμώνα και οι ανοιξιάτικες βροχές και η συνεχής καλλιέργεια των χωραφιών μας βοηθούσαν να γεμίζουμε τις ποδιές μας με αρωματικά χόρτα, καυκαλίθρες, λάπατα, πράσα και σε συνδυασμό με ότι υπήρχε στο σπίτι, αλεύρι, γάλα, τυρί το βάζαμε στη γέμιση της πίτας και το ταΐνι ήταν έτοιμο και πολύ λαχταριστό. Με φτωχά υλικά φτιάχναμε πλούσια ταΐνια.

Πού είχαμε σπουδάσει αυτή την τέχνη του ψησίματος της πίτας, δεν ξέρω. Ήταν μια απλή ιδέα αλλά και σοφή. Τυρόπιτες, λαχανόπιτες, κρεατόπιτες με λιγοστό λάδι συμπλήρωναν το γεύμα μας. Η παράδοση της χορτόπιτας ερχόταν από τις γιαγιάδες μας και τις μανάδες μας. Η καλύτερη προίκα για τα νέα κορίτσια ήταν να γνωρίζουν τα μυστικά της πίτας. Αλλά και τα γλυκίσματα δε μας έλλειπαν. Εκτός από τους μπακλαβάδες των μεγάλων εορτών με αλεύρι, λάδι, ζάχαρη ή μέλι οι τηγανίτες ήταν έτοιμες.

Τα λέω όλα αυτά και ξαναλέω ότι η ζωή μας είχε μόχθο, πόνο, ήταν όμως πιο όμορφα ρυθμισμένη, όσο φτωχή και αν ήταν, είχε μέρες με μεγάλες χαρές. Ζούσαμε με γλέντια, πανηγύρια, τους αρραβώνες, τους γάμους και προπαντός απλά και χωρίς τις σημερινές σπατάλες.

Είχαμε εκτίμηση σ' αυτούς που μας διοικούσαν, τον πρόεδρο, τον αγροφύλακα, το δραγάτη, εκτελούσαμε αυτό που μας όριζαν. Ακόμη και τις αγγαρείες τις κάναμε με χαμόγελο. Προπαντός σεβόμασταν το Θεό και πηγαίναμε στην εκκλησία, και κυρίως φροντίζαμε τους γέροντες και δεν τους στέλναμε στο **γηροκομείο**.

ΜΑΡΤΥΡΙΚΑ ΧΩΡΙΑ ΦΩΚΙΔΟΣ

Στην εφημερίδα «ΑγιαΘυμιώτικα Νέα» αρ. Φύλλου 69, Απρίλιος - Ιούνιος 2008, διαβάσαμε μια ωραία ιδέα «για τη δυνατότητα συγκρότησης Συνδέσμου Μαρτυρικών Πόλεων και Χωριών Φωκίδας», στον οποίο θα ενταχθούν τα μαρτυρικά χωριά Αγία Ευθυμία, Κολοβάτα, Κουκουβίστα, Αγόριανη κ.λπ. Η πρόταση είναι πολύ ωραία και θα πρέπει «να αντιμετωπισθεί με σοβαρότητα, κυρίως από τη Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Φωκίδος». Περιμένουμε την συνέχεια.

Μπόλιασμα άγριων δένδρων (εμβολιασμός)

Με τη μέθοδο του μπολιάσματος άγριων δένδρων μπορούμε να δημιουργήσουμε νέες ποικιλίες ή να τα εξημερώσουμε. Και αυτό μπορεί να γίνει είτε με την τοποθέτηση ενός οφθαλμού σε φλοιό (μπόλιασμα με μάτι) ή με δύο ή περισσότερους οφθαλμούς με κέντρισμα (εκκεντρισμός).

Εμπειρία και δυνατότητα για εμβολιασμούς (μπολιάσματα) είχαν αποκτήσει στο παρελθόν όσα παιδιά είχαν δάσκαλο το φωτισμένο, Νίκο Ι. Χασιακό, ο οποίος είχε διαπιστώσει πόσο σημαντική ήταν για το χωριό μας η δενδροκαλλιέργεια και πόσο προσφέρεται το έδαφός του. Δίδαξε τους μαθητές πρακτικά μαθήματα γεωπονίας.

Σήμερα έχουμε την τύχη να έχουμε πολλούς απο εκείνους τους «πρακτικούς γεωπόνους», Γεώργιος Αυγερινός, Φίλιππας Τριανταφύλλου, Κώστας Κόλλιας, Δημήτρης Κυρίτσης, κ.α. την εμπειρία των οποίων πρέπει και οι νεώτεροι να διδαχθούμε γιατί στα χέρσα χωράφια στην Κατράχη, στα Πλάια προς το Στρογγυλό, παράλληλα στο δρόμο προς το Κεφαλόβρυσο, έχουν ξεφυτρώσει πολλές άγριες μηλιές, κερασιές, κορομηλιές, κ.α. που περιμένουν την αξιοποίησή τους.

Τον περασμένο Μάρτιο, ο ψάλτης μας Τριαντάφυλλος Τσολάνας, μπόλιασε άγριες κορομηλιές και μηλιές σε κήπους της Παναγίας με μεγάλη επιτυχία. Γειά στα χέρια σου Τριαντάφυλλε!

ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΕΣ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΕΣ

Δεν είναι λίγοι οι χωριανοί μας που με πολύ κόπο και μάλιστα χωρίς να λογαριάζουν τις δαπάνες καλλιέργησαν και φέτος τους κήπους τους με πατροπαράδοτα προϊόντα όπως φασόλια, πατάτες, αλλά και κάθε είδους λαχανικά που τρώγονται φρέσκα ή βραστά κι όλα αυτά βέβαια γιατί τέτοιες καλλιέργειες τις ευνοούν οι κλιματικές συνθήκες της Κουκουβίστας, όπως το άφθονο νερό και η προσήλια τοποθεσία της.

Έτσι με μια μικρή περιπλάνηση στους δρόμους του χωριού είδαμε ωραία φασόλια στον κήπο του Νικ. Μαλιβίτση (Τσαρτσάλη), της Λιούγκαινας, στους ψάλτες Αυγερινού, Κ. Ματθαίου, Τσολάνα κ.λπ.. Οι μεγάλες καλλιέργειες στην Κατράχη του Δημ. Χαμηλού και Ι. Καμπάνη ξεχώρισαν και φέτος. Μάθαμε ότι και ο Γ. Λίτσος έκανε ένα ωραίο κτήμα στου Παπλάκι. Για πρώτη μάλιστα φορά μα σοβαρή προσπάθεια έκανε και ο Στεφανος Κόλλιας, ακολουθώντας την παράδοση του πατέρα του (Φοίβου). Να ευχηθούμε σ' όλους καλή σοδειά και γρήγορα κάποιος ν' ασχοληθεί με την αμπελουργία.

Με την ευκαιρία να τονίσουμε ότι μεγάλη επιτυχία είχαν φέτος οι κερασιές. Όσοι φρόντισαν να τις διατηρήσουν γεύτικαν νόστιμα κεράσια. Μεγάλες ελπίδες έχουμε και για τις καρυδιές μας. Οι προβλέψεις είναι καλές.

ΝΕΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΣΤΟ ΣΥΛΛΟΓΟ ΛΑΜΙΑΣ

Νέα πρόσωπα συμπολιτών μας απαρτίζουν το Δ.Σ. του Συλλόγου Καλοσκοπιτών Λαμίας.

Χαμηλός Γεώργιος του Ιωάν. - Πρόεδρος, **Ζήκα Μαρία** (Κωστοπούλου) - Αντιπρόεδρος, **Πασαλή Γεωργία** - Γεν. Γραμματέας, **Κωστούρος Δημ.** του Παν. - Ταμίας, **Χαμηλού Φωτεινή** - Μέλος, **Χαμηλού Παρασκ.** - Μέλος
Συγχαίρουμε το Δ.Σ. για την εκλογή του.

Ευχόμαστε καλή επιτυχία στο δύσκολο έργο των συμπατριωτών μας. Η συνεργασία μαζί τους θεωρείται δεδομένη, γιατί είναι κοινός ο σκοπός μας.

ΚΑΛΟΚΑΙΡΙΝΗ ΕΜΦΑΝΙΣΗ ΤΗΣ ΠΛΑΤΕΙΑΣ

Στο πλαίσιο της προσπάθειας καλής εμφάνισης του χωριού μας, ο Σύνδεσμος μερίμνησε και βάρφτηκαν τα παγκάκια καθώς και η σιδερένια περίφραξη (κιγκλίδωμα) της πλατείας του χωριού.

Από την Κοινωνική μας Ζωή

ΠΕΝΘΗ

**ΣΜΑΡΑΓΔΑ (ΜΑΡΙΤΣΑ) Γ. ΚΟΛΙΑ
(1924 - 2008)**

Στις 30 Ιουνίου 2008 μας συγκλόνισε η τραγική είδηση για το χαμό της αλησμόνητης Μαρτίσας Κόλια. Ήταν μια είδηση που την ανήγγειλε λυπητερά και η καμπάνα του Αι - Γιώργη Καλοσκοπής.

Η αξέχαστη Μαρτίσα είχε γεννηθεί στη Χίο και κρατούσε απο την οικογένεια του αείμνηστου ακαδημαϊκού και Βυζαντινολόγου, Κωνσταντίνου 'Αμαντου.

Το χωριό μας και η παροικία μας τη γνώρισαν ως νέα περιβεβλημένη με αμέριστο θαυμασμό για τη γοητευτική ομορφιά, σωστή καλονή, όταν νυμφεύτηκε τον καθηγητή Γεώργιο Κόλια (Παπα Ταξιάρχαινας) στο πλάϊ του οποίου υπήρξε πιστή σύζυγος, γλυκειά μητέρα και προπαντός σε όλη της τη ζωή κυρία με γνήσια θρησκευτικά συναισθήματα και αγάπη. Ευγενική παρουσία με απέραντη καλοσύνη και άψογο ήθος.

Έτσι μπήκε στην οικογένεια των Κολιαίων που πάντοτε διακρίνεται για την εργατικότητα, το παράστημα της και τον ακέραιο χαρακτήρα της.

Η παροικία μας πενθεί για την απώλεια μιας μεγάλης ψυχής απο τις λίγες που έχουν απομείνει.

Μας παρηγορεί μόνο το γεγονός ότι οι νεώτερες γενιές των Κολιέων παίρνουν επαξίως τη θέση αυτών που αποχωρούν. Έτσι εκεί όπου δίδασκε ιστορία ο αείμνηστος Γεώργιος Κόλιας, επάξια σήμερα συνεχίζουν τα δύο βλαστάρια του, η Αθηνά και ο Ταξιάρχης. Ακολουθεί μάλιστα και μια νεώτερη γενιά που μας υπόσχεται πολλά.

Προσωπικά αξέχαστη θα μου μείνει η εξαετία που η οικογένεια Γ. Κόλια είχε εγκατασταθεί στη Θεσσαλονίκη, όπου διαμέναμε κι εμείς, όπου γεννήθηκε και ρίζωσε μέσα μου μια απεριόριστη εκτίμηση για τη μεταστάσα και τον αξέχαστο Γιώργο, που το ομολογώ ότι με στήριξαν στη σπουδαστική μου σταδιοδρομία.

Στο μακρινό σου ταξίδι Μαρτίσα, σου απευθύνει τον τελευταίο χαιρετισμό σύμπασα η κοινωνία των ψυχών της Κουκουβίστας και προσεύχομαστε το χώμα της Αττικής γής που θα σε σκεπάσει να είναι ελαφρό.

Αθην. Μαλεβίτσας

**ΤΑΣΙΑ Π. ΣΚΕΠΕΤΑΡΗ
(1925 - 2008)**

Απεβίωσε η Τασία Ράπτη (Πυργακιώτη), σύζυγος του αλησμόνητου και με μεγάλη προσφορά στο χωριό μας, Παναγ. Σκεπετάρη.

**ΕΛΕΝΗ Ι. ΑΧΛΑΔΑ
(1927 - 2008)**

Την 1η Ιουλίου, απεβίωσε και κηδεύτηκε στον Πειραιά, η Ελένη Ι. Αχλαδά. Η μεταστάσα είχε γεννηθεί στο Σχηματάρι και απο το γάμο της με το χωριανό μας Ιωάννη Αχλαδά απέκτησαν ένα γιο το Λάμπρο.

**ΣΑΒΒΟΥΛΑ ΕΥΘ. ΤΟΥΜΠΑ
(1914-2008)**

Στις 18 Ιουνίου απεβίωσε η Σαβούλα Τούμπα. Η μεταστάσα είχε γεννηθεί στο χωριό και είχε παντρευτεί τον χωριανό μας Ευθ. Τούμπα (Καψάλη) με τον οποίο είχε δημιουργήσει μια θαυμάσια οικογένεια αποτελούμενη από τρία αγόρια και τρία κορίτσια.

**ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ ΑΝΤ. ΒΛΑΧΟΥ
(1900-2008)**

Απεβίωσε στις 10.4.2008 η Αικατερίνη. Η λυγερή κρητικοπούλα ήταν σύζυγος του Γιώργου Φ. Αντωνίου Βλάχου και μαζί είχαν αποκτήσει τρεις κόρες, την Δήμητρα, την Έλλη και τη Φωτούλα, οι οποίες πλούτισαν τον Γιώργο και την Κατίνα με εγγόνα και δισέγγονα.

Η εξόδιος ακολουθία εψάλη την επομένη στο Β' Νεκροταφείο Αθηνών.

**ΑΓΗΣΙΛΑΟΣ Δ. ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΥΣ
(1930-2008)**

Απεβίωσε στη Λαμία στις 4 Απριλίου 2008 ο Αγησίλαος Δημ. Χαραλάμπους. Είχε γεννηθεί το 1930 και εργαζόταν ως υπάλληλος στο Νοσοκομείο Λαμίας μέχρι τη συνταξιοδότησή του.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Ν. ΚΟΛΛΥΡΗΣ
(1924 - 2008)

Έφυγε απο κοντά μας ένα εκλεκτό μέλος της οικογένειας Καλοσκοπιτών που επι σειρά δεκαετιών βρισκόταν πάντα στο προσκήνιο των γεγονότων που απασχολούσαν την Καλοσκοπή.

Είχε σταδιοδρομήσει στον Ο.Σ.Ε. όπου ανήλθε στα υψηλότερα κλιμάκια της ιεραρχίας. Με την αγαπημένη μας Νίτσα, που κατάγεται απο το Μοσχοχώρι, έζησαν όλα τα χρόνια αγαπημένοι.

Μεγάλη ήταν η προσφορά του στην εκκλησία. Εκτός από εκλεκτός ψάλτης σε συνεργασία με τους Δημ. Κόλια (Καραμήτρο), Λάμπρο Κωστούρο (Κολοβό), Νικ. Γεωργίου (Νάκο), Δήμο Αλεξίου και άλλους κράτησαν ζωντανές τις εκκλησίες της Αγ. Παρασκευής, Αγ. Τριάδας, Αγ. Ελένης, προσφέροντας αφιλοκερδώς τις υπηρεσίες τους σε εποχές που η μεταφορά των υλικών για τη συντήρησή τους ήταν μαρτυρική.

Πολλαπλή και μεγάλη η προσφορά του στο Σύλλογο Καλοσκοπιτών. Για πολλά χρόνια υπήρξε μέλος των Διοικητικών Συμβουλίων, και Γενικός Γραμματέας και επιτελούσε το έργο του πάντοτε με συνέπεια και υπευθυνότητα. Νοικοκύρευσε τα αρχεία του και τήρησε την αλληλογραφία του με υποδειγματικό τρόπο. Ήταν ένα απο τα υγιέστερα κύτταρα της κοινωνίας μας, που ξεχώριζε για το ήθος και την αξιοπρέπεια του. Η εξόδιος α-

κολουθία εψάλλη στις 4/7/ 2008 στον Αγ. Γεώργιο Καλοσκοπής. Τη σωρό του αποχαιρέτισε ο αδελφός του Ευθύμιος. Γιώργο θα μας λείψεις. Ευχόμαστε το έργο σου να βρεί συνεχιστές.

ΕΥΘΥΜΙΟΣ Ι. ΛΑΪΟΣ
(1914-2008)

Ο πατέρας μου, Θύμος Λάιος, "έφυγε" το απόγευμα του Σαββάτου 21 Ιουνίου σε ηλικία 96 ετών

Γεννήθηκε στο Σερνικάκι το 1912, αλλά ουσιαστικά μια ζωή άνηκε συναισθηματικά στην Κουκουβιστα όπου ο πατέρας του, Γιάννης Λάιος, υπηρέτησε σαν δημοδιδάσκαλος, και όπου και παντρεύτηκε την γιαγιά μου Αγγελική Κολλια.

Δεν γνωρίζω πότε και πως ανακάλυψε ότι είχε ταλέντο στο βιολί, αλλά από το Γυμνάσιο της Άμφισσας κατέληξε στο Ωδείο Αθηνών, και σε ένα σύντομο χρονικό διάστημα, υπερπηδώντας τάξεις, βρέθηκε στα είκοσι του να αποτελεί μέλος της Συμφωνικής Ορχήστρας του Ωδείου Αθηνών με διευθυντή τον Δ. Μητροπουλο.

Μια λαμπρή καριέρα σολίστ τον περίμενε, αλλά διακόπηκε πρόωρα από ένα είδος ρευματικής αρθρίτιδας που τον προσέβαλλε στο αριστερό χέρι με αποτέλεσμα να απολέσει τις δεξιότητες του ικανότητες.

Γυρνώντας τη πλάτη στη μουσική, προσλαμβάνεται στους Σιδηροδρόμους του Ελληνικού Κράτους, και εκεί, σταθμάρχης πια, τον βρίσκει ο Δεύτερος Πα-

γκόσμιος Πόλεμος.

Έντονα πολιτικοποιημένος και ενταγμένος στο αριστερό κίνημα, γενικός γραμματέας της Ενώσεως σιδηροδρομικών, θα περάσει πολύ σύντομα στη παρανομία. Τη δράση του αυτά τα χρόνια, θα την πληροφορηθώ 40 χρόνια αργότερα χάρις σε ένα ρεπορτάζ-ντοκιμαντέρ της ΕΡΤ. Ο πατέρας μου δεν διεκδίκησε ποτέ δάφνες αντιστασιακού, και όλα τα παρεμφερή, που τον άφηναν αδιάφορο.

Στη διάρκεια του πόλεμου γνωρίζεται με τη μητέρα μου και παντρεύονται το 44. Συλλαμβάνεται, εκτοπίζεται, και θα επιστρέψει τελικά στο σπίτι μας το 1950, μετά από τον καθιερωμένο γύρο στις διάφορα διάσημες βραχονησίδες: Γυάρο, Μακρόνησο, και τέλος –στην πιο ανθρώπινη –Ικαρία.

Με την επιστροφή του, αρχίζει να δουλεύει σαν λογιστής, και καταλήγει στο κατάστημα του Ζ. Πριοβολου. Είναι η εποχή που η επιχείρηση του δαιμόνιου ΖΑΠ, βρίσκεται σε πλήρη επέκταση και ανάπτυξη. Ο πατέρας μου μετά από εξαιρετικές σπουδές γερμανικών στο ινστιτούτο Γκαίτε και μετέπειτα στο Μόναχο, καταλήγει να κάνει συχνά ταξίδια στην Γερμανία όπου κλείνει μια σειρά από αντιπροσωπείες και βοηθάει στο στήσιμο της επιχείρησης, όπου και παραμένει περίπου 25 χρόνια, μέχρις ότου συνταξιοδοτηθεί.

Είχε βέβαια το θλιβερό πρόνομο των ανθρώπων που τους χαρακτηρίζει η μακροζωία, το να δουν φίλους και αγαπημένα πρόσωπα τους να φεύγουν πριν από αυτούς.

Νομίζω πως ο πατέρας μου είχε καταφέρει να βρει μια σταθερότητα που όλοι μας ψάχνουμε μέσα σ' αυτή την γεμάτη εκπλήξεις ροή της ζωής.

ΔΗΜΗΤΡΗΣ Ε. ΛΑΪΟΣ

....όσα δεν ξέρετε για τη Ρίγανη

της **Παρασκευής Θεοδωρακοπούλου**
(από το Περιοδικό «Αρμονία και Ζωή»)

Οι Έλληνες ήξεραν εδώ και χιλιάδες χρόνια τη θεραπευτική αξία της ρίγανης και τη χρησιμοποιούσαν εσωτερικά (πίνοντας το αφέψημα της) σε σπασμούς, δηλητηριάσεις, κολικούς και εξωτερικά για να ανακουφίζουν πρηξίματα που πονούσαν.

Σιγά σιγά οι βοτανολόγοι κι οι γιατροί εξακρίβωσαν ότι το φυτό αυτό με την πικάντικη γεύση έχει πολύ περισσότερες και χρησιμότερες ιδιότητες.

Πού τη βρούσκουμε...

Όλα τα ξερά, χέρσα, πετρώδη, άγρια τοπία είναι πανόραμα από την άφθονη ανθισμένη ρίγανη, από το Μάιο έως το Σεπτέμβριο και τότε είναι η καλύτερη εποχή να τη μαζέψουμε, να την αφήσουμε στη σκιά να αποξηρανθεί και να τη φυλάξουμε σε γυάλινα βάζα που κλείνουν ερμητικά.

Μάξιμα.

Η ρίγανη είναι αυτοφυές φυτό και δεν καλλιεργείται στην Ελλάδα. Η καταλληλότερη εποχή είναι όταν αρχίσουν να ξηραίνονται τα άνθη. Αυτή η εποχή συμπίπτει με το δεύτερο δεκαήμερο του Ιουλίου και ανάλογα με την τοποθεσία, και την ατμοσφαιρική κατάσταση που επικρατεί.

Στα ψηλότερα μέρη αργεί μερικές φορές. Κόβονται ολόκληρα τα κοτσάνια με τα άνθη. Κατά το ξέραμα αραιώνουμε τα κλωνάρια για να μην ανάψουν, γιατί η ζύμωση που παθαίνουν, μειώνει τη αποδοτικότητα του αιθέριου ελαίου.

Το καλό μάξιμα γίνεται ως εξής: Με μια ψαλίδα κόβουμε 4-5 κλαδιά, αναλόγως με τη διακλάδωση που έχει και αφήνουμε πάνω στο φυτό ένα ή δύο κλαδιά που θα προσφέρουν το σπόρο για τον πολλαπλασιασμό και την εξάπλωση του φυτού. Οι ρίζες που θα παραμείνουν, την επόμενη άνοιξη θα προβάλλουν και θα έχουμε δύο ωφέλειες. Η πρώτη είναι ότι η ρίγανη θα είναι πολύ καθαρή από τα χώμα-

τα και τα άλλα ζιζάνια που βρίσκονται στη ρίζα και η δεύτερη είναι ότι δεν εξαφανίζεται το μητρικό φυτό από προσώπου γης. Στο σημείο αυτό πρέπει να δώσουν προσοχή οι συλλέκτες.

Ξήρανση της ρίγανης:

Την αποξηραίνουμε δένοντάς την σε ματσάκια και κρεμώντας την σ' ένα σκιερό μέρος με καλό αερισμό. Τη σκεπάζουμε με ένα χαρτί ή λινό ύφασμα για να μην γεμίσουν σκόνη και τα αφήνουμε δυο τρεις ημέρες ως

δύο εβδομάδες, ανάλογα με τις θερμοκρασίες περιβάλλοντος.

Αρωματοθεραπεία Η ρίγανη χρησιμοποιείται και σαν αιθέριο έλαιο στην αρωματοθεραπεία, για την παρασκευή αρωματικών σαπουπινών, οδοντόκρεμων, μύρων, όπως το οριγνάν και τα άλλα πανάκριβα μύρα. Επίσης, το αιθέριο έλαιο της ρίγανης χρησιμοποιείται για να δώσει θάρρος και τόλμη.

Βοηθάει «να μαζέψει κανείς το κεφάλι του» και να αναδιοργανώσει τις δυνάμεις και τις σκέψεις του. Δυο τρεις σταγόνες στην μπανιέρα ή στο λάδι του μασάζ ή στο ειδικό λυχνάρι φτάνου, Η αδελφή της ρίγανης, η ματζουράνα, ήταν αφιερωμένη στην Αφροδίτη. Ακόμα και σήμερα, στην Κύπρο, το νησί της Αφροδίτης, παρασκευάζεται ένα θαυματουργό λάδι άγριας ματζουράνας, δηλαδή ρίγανης, από τους μοναχούς της μονής του Κύκκου που βρίσκεται στο όρος Τρώοδος.

Οι μοναχοί μαζεύουν και διυλίζουν το λάδι. Μια δυο σταγόνες σε επάλειψη φτάνουν για να καλύτερέψουν πονόλαιμοι, κρυώματα και πόνοι αρθρώσεων.

Σημείωση δική μας: Τους θερινούς μήνες που όλοι μας θα τρέχουμε να μαζέψουμε ρίγανη, θα πρέπει να προσέξουμε να μην ξεριζώνουμε τα φυτά και η συλλογή να γίνεται με κοπτικό μέσο. Η ίδια προσοχή επιβάλλεται και στη συλλογή του τσαγιού.

Από την Κοινωνική μας Ζωή

ΓΕΝΝΗΣΕΙΣ

Ο Ιωάννης Δημ. Χαμηλός και η σύζυγός του Ελένη απέκτησαν στις 8 Απριλίου το δεύτερο αγοράκι τους.

Ο Κώστας Κατσάνος και η Ευανθία (Ευθ. Χαμηλού) απέκτησαν το δεύτερο παιδί τους που είναι αγόρι.

Η Σοφία Γεωργίου Λίτσου και ο σύζυγός της Χρήστος Τσαβαλός απέκτησαν αγοράκι.

Στις 30 Ιουνίου 2008 η Καλο-

σκοπή απέκτησε μια νέα δημότη. Η Αθαν. Αρ. Κυριαζή και ο Γιάννης Δρούγκας απέκτησαν την πρώτη τους κόρη.

Νά ζήσουν τα νεογέννητα!

ΒΑΠΤΙΣΕΙΣ

Ο Δημήτρης Δημητριάδης και η Βίκη Ν. Κατσανιώτη βάπτισαν την κόρη τους δίνοντάς της το όνομα Άννα Δανάη.

Ο Μπάμπης Λάμπρου και η Ιωάννα Καμπάνη βάπτισαν το δεύτερο αγοράκι τους δίνοντάς του το

όνομα Ιωάννης.

Ο Φώτης Παν. Βλάχος και η σύζυγός του Άμπι βάπτισαν το αγοράκι τους και του έδωσαν το όνομα Παναγιώτης.

Στην ίδια κολυμπήθρα ο Παύλος Τζάρας και η Ελένη Μαλεβίτση του Παναγ. βάπτισαν τα δίδυμα αγοράκια τους στην εκκλησία του Αγ. Δημητρίου στο Ρίο και τους έδωσαν τα ονόματα Παναγιώτης και Επαμεινώνδας.

Νά ζήσουν τα νεοφώτιστα!

Αγαπητοί χωριανοί,

Όπως γνωρίζετε διατηρώ γραφείο γενικών ασφαλειών, αντιπροσωπεύοντας αρκετές ασφαλιστικές εταιρείες.

Οι εταιρείες με τις οποίες συνεργάζομαι είναι φερέγγυες, αξιόπιστες και διαθέτουν τιμολόγια για όλα τα οικονομικά στρώματα. Με την παρούσα επιστολή θέλω να σας ενημερώσω για την ΜΟΝΑΔΙΚΗ ΠΡΟΣΦΟΡΑ η οποία ισχύει αποκλειστικά για σας και την οικογένειά σας. **Πακέτο Προσφοράς:**

1. Δίνεται δωρεάν οδική βοήθεια για όλα τα ασφαλιζόμενα αυτοκίνητα.
2. Εάν ασφαλίσετε τρία αυτοκίνητα το μικρότερο σε ιπποδύναμη σας το καλύπτουμε δωρεάν.
3. Εάν ασφαλίσετε δύο αυτοκίνητα, ασφαλιζουμε δωρεάν το σπίτι σας.

Με εκτίμηση, ΚΩΣΤΑΣ ΜΟΥΣΤΑΚΑΣ

ΠΩΛΕΙΤΑΙ ΟΙΚΟΠΕΔΟ 650 μ²
ΕΦΑΠΤΟΜΕΝΟ ΣΤΟΝ
ΚΕΝΤΡΙΚΟ ΔΡΟΜΟ.
ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΑΛΕΞ. ΣΙΜΟ
22650-61291 • 210-5242039
κινητό: 6946926292

ΔΗΜΟΣ ΓΡΑΒΙΑΣ

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ

Ανακοινώνεται και υπενθυμίζεται ότι σύμφωνα με την 4/26-11-1987 Πυροσβεστική διάταξη και την 80/2007 απόφαση Δημοτικού Συμβουλίου Γραβιάς που κοινοποιήθηκε και δημοσιεύθηκε νόμιμα, θα πρέπει **το αργότερο Μέχρι 31 Μαΐου 2008** οι ιδιοκτήτες οικοπέδων και ακαλύπτων χώρων που βρίσκονται εντός των οικισμών Τοπικών Διαμερισμάτων του Δήμου αλλά και πλησίον των οικισμών σε απόσταση μέχρι και 100 μέτρα, να έχουν κόψει όλα τα χόρτα από τις ιδιοκτησίες τους, απομακρύνοντας από εκεί και τυχόν υπάρχοντα εύφλεκτα υλικά με σκοπό την πρόληψη αλλά και την αποτροπή κινδύνων πρόκλησης πυρκαγιών, εν όψει της επικείμενης θερινής περιόδου. Σε περίπτωση μη εφαρμογής των ανωτέρω, ο Δήμος Γραβιάς είναι υποχρεωμένος να προχωρήσει στην εφαρμογή των νομίμων εις βάρος των μη συμμορφούμενων ιδιοκτητών.

ΠΑΡΑΤΑΣΗ ΠΡΟΘΕΣΜΙΑΣ ΜΕΧΡΙ 15 ΙΟΥΝΙΟΥ 2008

ΓΡΑΒΙΑ 2 ΙΟΥΝΙΟΥ 2008

ΜΕ ΕΝΤΟΛΗ ΔΗΜΑΡΧΟΥ
Ο ΑΡΜΟΔΙΟΣ ΑΝΤΙΔΗΜΑΡΧΟΣ

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ Γ. ΣΙΔΕΡΗΣ

ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΑΚΗ ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗ

Για μεταφορά προσώπων, πραγμάτων αλλά και κάθε είδους εξυπηρέτηση στο χωριό μας προσφέρει με το λεωφορείο του ο συγχωριανός μας **Κων. Ιω. Τούμπας** με συγκεκριμένα δρομολόγια προς Λαμία και Άμφισσα:

Λαμία: Δευτέρα & Σάββατο (αναχώρηση 7:00 το πρωί)

Άμφισσα: Τρίτη (αναχώρηση 6:00 το πρωί)

Για περισσότερες πληροφορίες τηλ. 22650-63276, κινητό: 6942063258

ΑΥΤΟΙ ΠΟΥ ΔΕΝ ΜΑΣ ΞΕΧΝΟΥΝ

863 Χαμηλός Γεώργιος & Παρασκευή (Καναδάς) στη μνήμη Κωνσταντίνου Τομαρά	50	72 Κόλιας Ταξιάρχης του Γεωργίου	25
864 Σαϊτης Σπύρος & Σαϊτη - Χαμηλού Έφη (Καναδάς) στη μνήμη Κωνσταντίνου Τομαρά	50	73 Δερμιτζάκη - Κόλλια Αθηνά	25
865 Χαμηλός Δημήτριος & Ολυμπία (ΗΠΑ) στη μνήμη Κωνσταντίνου Τομαρά	50	74 Σεραφειμοπούλου - Μελά Βίκη στη μνήμη της αξέχαστης θείας Κων/νας Τζανέτου - Πασσαλή	50
59 Βλάχος Νικόλαος (Παρόρι Βοιωτίας) στη μνήμη της νύφης του Αικατερίνης Γ. Αντωνίου - Βλάχου	30	75 Αντωνίου Δήμητρα, Έλλη και Φωτούλα στη μνήμη των γονέων τους Γεωργίου & Αικατερίνης Αντωνίου Βλάχου	40
60 Καλτσάς Κ. στη μνήμη του πατέρα του Γεωργίου	20	76 Δανιήλ Νικόλαος Ιωάν. στη μνήμη των αδελφών του Βασιλείου και Ασημούλας	50
61 Χασιακού Τασία	50	77 Ματθαίου Μάκης του Μάνθου (Θεσ/νίκη)	50
62 Παπακωνσταντίνου Ταξιάρχης και Γιολάντα	50	78 Χριστοδούλου Παναγιώτης του Νικ.	20
63 Χαμηλός Αποστόλης του Ιωάννου	50	79 Βλάχος Αθανάσιος Δημ. (Γραβιά)	25
64 Κυριαζής Παναγιώτης	50	80 Κάλλης Βασίλειος	25
65 Κόλια Μαρίτσα στη μνήμη των Κόλλια Ταξιάρχη (Φοίβου) και Χασιακού Γεωργίου	100	82 Χρηστίδης Δημήτριος & Παναγιώτη (ΗΠΑ)	100
66 Χριστοδούλου Τάκης στη μνήμη Μαρίας Αντωνίου και Δήμητρας Βασιλείου	20	83 Βλάχου Ιωάννα (ΗΠΑ) μνήμη του συζύγου της Γεωργίου	100
67 Μαλιβίτσης Νίκος (Ρόδος)	30	84 Μαρία Κατσαρέλλη (Μαργαρίταινα) στη μνήμη της Μαρίτσας Κόλλια	50
68 Γιαννοπούλου Σίσσυ στη μνήμη της μητέρας της Αθηνάς Γιαννοπούλου -- Κόλλια	100	85 Οικ. Αθανασίου Μαλεβίτση στη μνήμη της Μαρίτσας Κόλλια	50
69 Οικογ. Χαραλάμπους Γεωργίου στη μνήμη Νικολάου και Παρασκευής Γεωργίου	50	86 Ελένη Καλατζή (Θεσ/νίκη) στη μνήμη της Μαρίτσας Κόλλια	20
70 Οικογ. Σίμου Αλεξάνδρου στη μνήμη Νικολάου Γεωργίου	30	87 Φρόσω Γρ. Χασιακού στη μνήμη Μαρίτσας Κόλλια	100
71 Τούμπα -- Μαίλη Ζωή στη μνήμη του πατέρα της Τάκη Τούμπα	50	88 Αχλαδάς Λ του Ζήση στη μνήμη Ι. Αχλαδά	50
		89 Αχλαδάς Λ. του Ιω. στη μνήμη της μητέρας του	100

64 χρόνια από το ολοκαύτωμα της Υπάτης Ευρωπαϊκό Συμπόσιο, Υπάτη 20-22 Ιουνίου 2008

Στο πλαίσιο των εκδηλώσεων μνήμης του ολοκαυτώματος στην Υπάτη, έγινε το Ευρωπαϊκό συνέδριο με θέμα «το μέλλον έχει προέλευση» και σκοπό την διατήρηση της ιστορικής μνήμης και των κοινών αξιών των νέων ανθρώπων της Ε.Ε. και την δημιουργία ενός Εθνικού Δικτύου Νέων από Μαρτυρικές πόλεις και χωριά της Ελλάδας (περιόδου 1940-1945).

Στο συνέδριο συμμετείχαν εκπρόσωποι των Δήμων και Κοινοτήτων, ο πρόεδρος του Δικτύου Μαρτυρικών Πόλεων και Χωριών της Ελλάδας (1940-1945) κ. Α. Παπαδόπουλος, ο πρόεδρος του Εθνικού Συμβουλίου Διεκδίκησης Γερμανικών Αποζημιώσεων, κ. Μανώλης Γλέζος, ο Αναπληρωτής Πρέσβης της Γερμανίας στην Ελλάδα, κ. Guy Feaux de la Croix, κ.α.

Την Καλοσκοπή εκπροσώπησε στο συνέδριο η κα Ρούλα Δανιήλ, πρόεδρος του Αθλητικού Ομίλου «Άγγελος Σίμος» και παρουσίασε στο κοινό τα εγκλήματα που έγιναν στην Καλοσκοπή κατά το Β' Παγκόσμιο Πόλεμο.

Από αριστερά: Ρ. Δανιήλ, Μ. Λαϊνά, Γ. Δελόπουλος

ΜΙΑ ΞΕΧΩΡΙΣΤΗ ΓΥΝΑΙΚΑ ΤΗΣ ΚΟΥΚΟΥΒΙΣΤΑΣ ΜΟΡΦΩ ΠΑΠΑΔΑΚΗ

από τη Βασιλεία Κυρίτση

Κάποιες γυναίκες με την προσωπικότητα και το χαρακτήρα τους γράφουν άθελά τους σελίδες στην τοπική ιστορία του χωριού και με τις πράξεις τους σηματοδοτούν την οικογένεια και την εποχή τους.

Το 1890 στην Κουκουβίστα γεννιέται η θυγατέρα του Θεόδωρου και της Ευθυμίας Μώρη (Ξεστρούπα) και μεγαλώνει με τον αέρα των κορφών της Γκιώνας, την ελευθερία των κτηνοτρόφων τσοπαναριών αδελφών και γονιών της. Μόλις φτάνει στα 19 της ετοιμάζεται να παντρευτεί το γιο του παπά Ευθύμη, τον Παναγιώτη Παπαδάκη - Παπαγεωργίου.

Σαν έρχεται η ώρα του γάμου της που την ονειρεύεται με τον δικό της τρόπο, που δεν υπακούει σε νόμους που δεν ξέρει, απαιτεί να φορέσει την παραδοσιακή φορεσιά που έχει υφάνει μόνη της, να βάλει τα τσαρούχια με τη φούντα και τα γιορντάνια, αυτά που φορούν οι Αρβανίτισες γυναίκες του χώρου της. Ο γαμπρός διαφωνεί αλλά πιστεύει πως τελικά θα πείσει τη Μόρφω να βάλει το άσπρο νυφικό των γυναικών του χωριού και τα κανονικά παπούτσια. Τελικά τη βλέπει από το σπίτι του στα Κολλιέικα να πηγαίνει στην εκκλησιά με τα δικά της ρούχα, τη σταματά και της επιβάλλει τουλάχιστον να βάλει τα νυφιάτικα παπούτσια που τα κουβαλάει στο τράστο κάποιο κοντινό συγγενικό πρόσωπο.

Μετά το γάμο η Μόρφω μένει στο σπίτι του άντρα της και προσπαθεί να συνηθίσει τον καινούριο τρόπο ζωής της.

Δεν της αρέσουν κάποιες συνήθειες του φαγητού. Αυτή είναι μαθημένη να τρώει σε ξύλινα πιάτα, με ξύλινα κουτάλια, σκαλισμένα από τα αδέρφια της.

Στη νέα οικογένεια τρώνε όλοι μαζί από ένα μπακράτσι που κρέμεται από το δοκάρι του ταβανιού, με ένα κουτάλι που περιφέρεται στα μέλη.

Έτσι πηγαίνει στα αδέρφια της παίρνει πιάτα και κουτάλια και απαιτεί να χωρίσουν από την άλλη οικογένεια του παπά και να μείνουν ξέχωρα.

Το σπίτι χωρίζεται σε δυο οικογένειες.

Η συμβίωση του νέου ζευγαριού είναι δύσκολη γιατί οι χαρακτήρες τους είναι διαφορετικοί, όπως και ο τρόπος ζωής τους.

Ο Παναγιώτης διαφωνεί με τη Μόρφω για τους ζωοκλέφτες αδερφούς της και τους συγγενείς της που τους αποκαλεί «κλαρίτες» και κείνη σε ανταπόδοση αποκαλεί την οικογένειά του «ψωμόλυσσα» γιατί στο χωριό υπάρχουν τέσσερεις παπάδες που έχουν μοιράσει το χωριό, και ζουν από τα πρόσφορα και την προσφορά των χωριανών.

Το 1913 περίπου, λίγο καιρό μετά το γάμο του ο Παναγιώτης φεύγει μετανάστης στην Αμερική, αφήνοντας τη Μόρφω με το πρώτο τους κορίτσι και έγγυο στο δεύτερο να αντιμετωπίσει τις υποχρεώσεις της οικογένειας.

Η Μόρφω συνεργάζεται με τον αδελφό της τον Παναγιώτη και παίρνει από την οικογένειά της κρέας από κλεμμένα αιγοπρόβατα, τρώει η ίδια και ταιζει και τα παιδιά της. Μπορεί να είναι μικροκαμωμένη αλλά είναι πανέξυπνη και δραστήρια. Αναλαμβάνει το σπίτι και τις αγροτικές δουλειές να τα βγάλει πέρα. Πολλά περιστατικά διανθίζουν τη μοναχική και σκληρή ζωή της.

Κάποιον Οκτώβριο η Μόρφω με την ανηψιά της βγάζουν άνυδρες πατάτες στον έλατο της Βίγλας. Κείνη την ώρα περνάνε τα διαβατάρικα πρόβατα της Μουσούνιτσας που κατεβαίνουν στον κάμπο, για τα χειμαδιά.

Πυκνή αντάρα σκεπάζει την περιοχή και την ώρα, που ετοιμάζονται να φύγουν από το χωράφι, ένα κριάρι ξεκόβει από το κοπάδι και μένει πίσω.

Η Μόρφω το καλοπιάνει με πατάτες, το πλησιάζει και με ένα σάλτο το αρπάζει και το τραβάει στην άκρη. Το καθηλώνει πιάνοντας το από τα κέρατα και με τη βοήθεια της ανηψιάς της χώνει τα δόντια της στο λαρύγγι του ζώου και του το κό-

βει, ενώ η ανηψιά κρατάει το στόμα του ζώου να μη βελάξει.

Μετά το πνίξιμο το κρύβουν σε σημαδιακό μέρος, κάτω από ένα κέδρο και ειδοποιεί τον αδελφό της τον Παναγιώτη. Εκείνος μόλις νυκτώνει το ζαλικώνεται και το κουβαλάει στο μαντρί στην «Πουρνάρα» το γδέρνει και το ετοιμάζει για φάγωμα. Την άλλη μέρα η οικογένεια της Μόρφως γεύεται το νόστιμο κρέας του κριαριού και δικαιολογείται στη γειτονιά ότι κάποιο από τα γίδια έσπασε επικίνδυνα τα πόδια του και αναγκαστικά το τρώνε.

Την επόμενη μέρα, ακόμη δεν έχουν προλάβει να καθαρίσουν τα πιάτα σχεδόν από το φαγητό, εμφανίζονται αρματωμένοι οι τσομπάνηδες να ρωτήσουν τη Μόρφω για το κριάρι αν το είδε και αν είδε ποιοι άλλοι από το χωριό ήτανε κει γύρω. Η Μόρφω προφασίζεται ότι η ίδια με την ανηψιά της διώχνουν με πέτρες τα πρόβατα που περνάνε από το χωράφι τους για να μην τους φάνε τις πατάτες. Ακόμη ισχυρίζεται ότι η ομίχλη δε βοηθούσε να δουν γύρω και δεν μπορεί να δώσει πληροφορίες.

Άλλοτε πάλι, κάποιο καλοκαίρι, οι δυο γυναίκες που ναι πολύ δεμένες μεταξύ τους, μαζεύουν τη σοδειά στην περιοχή «ισώματα». Κάποια στιγμή εμφανίζεται ένα κατσίκι ξεκομμένο από κάποιο κοπάδι. Η Μόρφω, χωρίς να χάσει ευκαιρία, δένει σταυρωτά τα πόδια του ζώου και το τοποθετεί πάνω σάμαρα ανάμεσα στα τσάκνα που έχει φορτωμένα και ετοιμάζονται να γυρίσουν στο χωριό. Φτάνοντας στα μαγαζιά της πλατείας και κατηφορίζοντας για το σπίτι της, άγνωστο για ποια αιτία το κατσίκι αρχίζει να βελάζει δυνατά.

Για να κρύψει τις φω-

νές του αρχίζει να φωνάζει με την ανηψιά της, να κτυπάει το μουλάρι και τελικά καταφέρνει να περάσει χωρίς να την αντιληφθεί κανείς.

Η διαδικασία πλέον είναι γνωστή. Ενημερώνεται ο Παναγιώτης ο οποίος το παίρνει κρυφά και την επομένη το φέρνει από τη στάνη τους.

Το 1925 ο Παναγιώτης Παπαδάκης, ο άντρας της, γυρίζει από την Αμερική και με άλλον «αέρα» πια ασχολείται με τα κοινά. Η Μόρφω, έχοντας πλέον χρήματα επισκέπτεται τα παζάρια των γειτονικών πόλεων να αγοράσει ρούχα και προικιά για τα κορίτσια της. Ακούγοντας ότι στο παζάρι της Δραχμάνας έχουν καλά βόδια αποφασίζει, με μια παρέα χωριανών και με τον αδελφό της τον Παναγιώτη, να πάνε και να αγοράσουν ζωντανά.

Πράγματι αγοράζουν ένα βόδι για τον Παναγιώτη και στην επιστροφή η Μόρφω αποφασίζει, αντί να επιστρέψει με τα πόδια, να καβαλικέψει το βόδι για να μην ταλαιπωρηθεί. Αμέσως οι άντρες της παρέας το ακινητοποιούν, η Μόρφω το

«γλυκαίνει με τριφύλλι, του βάζει γκέμια με τριχιά, το καβαλικεύει αντρίκια και ξεκινάνε για το χωριό.

Περνώντας μέσα από τα χωριά οι άνθρωποι που τη βλέπουν εκπλήσσονται και τρομάζουν. Οι γυναίκες που βρίσκονται στα χωράφια και τη βλέπουν φωνάζουν και παρατάνε τη δουλειά τους να θαυμάσουν τη γυναίκα που ναι καβάλα αντρίκια πάνω σε βόδι.

Η Μόρφω βέβαια δεν πτοείται καθόλου από τη συμπεριφορά των γυναικών και καλαμπουρίζοντας φτάνουν στο χωριό χωρίς να καταλάβει την κούραση του ταξιδιού των δύο ημερών.

ΣΥΝΕΧΙΖΕΤΑΙ

Ο Παναγιώτης Παπαγεωργίου (Παπαδάκης) με καρφισωμένη τη φωτογραφία του Ευταξία και ο βιολιστής Ι. Γκαβαλίνης, στο μαγαζί του Τσίγα (αρχείο Δημ. Παπαδάκη)

ΚΑΛΟΚΑΙΡΙΝΕΣ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ**25, 26, 27, Ιουλίου**

Φεστιβάλ «ΗΧΟΙ ΤΟΥ ΔΑΣΟΥΣ» στην Αγία Τριάδα (Σύλλογος Ελιά)

9 Αυγούστου 9 μ.μ. «Καραγκιόζης» στην πλατεία από το θίασο του κ. Χατζάκη.**10 Αυγούστου** 5:45 μ.μ. Πρωτάθλημα 5X5 παιδιών (στο γήπεδο)**11, 12 Αυγούστου** (πρωί): Με δάσκαλο τον Μάριο Πολυχρονιάδη μαθήματα ζωγραφικής για παιδιά.**12, 13 Αυγούστου** 6:30 μ.μ. Αγώνας τάβλι. Περιμένουμε πολλές συμμετοχές, παίκτες και θαυμαστές του ταβλιού, προσέλθετε.**13 Αυγούστου** 10 π.μ. ΑΙΜΟΔΟΣΙΑ. Προσοχή στην ημέρα αυτή. Ελάτε όλοι όσοι μπορείτε. Ποτέ δεν ξέρουμε πότε θα έχουμε ανάγκη για αίμα.**14 Αυγούστου.** Μετά τον Εσπερινό στην Παναγία γλέντι και λουκούμι στο προαύλιο της Παναγίας.**15 Αυγούστου** 8 π.μ. Εκκλησιασμός και το απόγευμα στις 6 μ.μ. αγώνας ανώμαλου δρόμου.**16 Αυγούστου** 9 μ.μ. Γλέντι στην πλατεία του χωριού με την ορχήστρα του Στ. Αδάμ.**17 Αυγούστου** 7 μ.μ.. Θεατρική Παράσταση με το έργο «ένας Αριστοκράτης ...Κερατάς» του Μολιέρου. Διασκευή και σκηνοθεσία Παύλος Λιάρος.**18 Αυγούστου** 7 μ.μ. Καφεδάκι - Λουκουμάκι - Τσιπουράκι και καλή παρέα στο Κεφαλόβρυσο.*Παιδιά φωτογραφία*

ΑΡΧΕΙΟ ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ ΔΗΜΟΥ ΚΟΛΛΙΑ

Ο Δημήτρης Κόλλιας (Καλοθανάσης) με τη σύζυγό του Μαριώ που κρατάει στα χέρια της την κόρη τους Γιούλα (Κυρίτσαίνα).

Το ξενοδοχείο «**VISTA**» **Mountain Resort**
στην Αγ. Τριάδα λειτουργεί υπό νέα Διεύθυνση.
Τηλ. Επ/νίας: Αθήνα: 210 7774949, Fax: 210 7774989
VISTA: 22310 82961, 2, 3 • fax: 22310 82964
κινητό: 6946333833
e-mail: D2Yanni@yahoo.com • www: vistataresort.gr

ΑΡΧΕΙΟ ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ ΔΗΜΟΥ ΚΟΛΛΙΑ

Στρατιώτες στην περίοδο του εμφυλίου: από αριστερά Γεώργιος Ν. Κολύρης, Νικ. Γ. Μώρης, σκοτώθηκε στο Γράμμο, Γεώργιος Γ. Μώρης (Μεταξάς), χάθηκε σε ατύχημα.

“Η ΚΟΥΚΟΥΒΙΣΤΑ”
Τριμηνιαία Εφημερίδα
Ιδιοκτησία: Σύνδεσμος Καλοσκοπιτών Παρνασσίδας
“Η ΑΓΙΑ ΤΡΙΑΣ”
(Υπεύθυνος σύμφωνα με το Νόμο-Εκδότης: Βούλα Γρηγοροπούλου,
Πρόεδρος Διοικ. Συμβουλίου)
Πειραιώς 4 • Αθήνα • 104 31 • τηλ. & φαξ: 210 52.38.158 • www.kaloskopi.gr

Ηλ. Σελιδοποίηση - Εκτύπωση - Βιβλιοδεσία
ΑΝΤΩΝΙΑΔΗΣ ΑΒΕΕ ΓΡΑΦΙΚΩΝ ΤΕΧΝΩΝ
Μ. ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ 26 • ΤΗΛ. 5227552